

MUISTIO

- Aihe** Seurantaryhmän kokous 27.3.2007 kello 10.00 - 12.40.
- Paikka** Kunnanvirasto, Sampola, Iломantsi
- Läsnä** *Pohjois-Karjalan ympäristökeskus:* Jukka Höytämö (pj.), Janne Kärkkäinen ja Jukka Nykänen
Iломantsin kunta: Pirjo Kosonen ja Eila Piippo
Vattenfall Sähköntuotanto Oy: Erik Mälkki ja Veikko Palmu
Pohjois-Karjalan Luonnonsuojelupiiri: Heikki Pönkkä
P-K:n TE-keskus: Veli-Matti Kaijomaa
RKTL: Ari Leskelä
Koitereen kalastusalue: Toivo Korhonen ja Raimo Maksimainen
Koitajoen kalastusalue: Markku Uusitalo
Huhuksen kyläyhdistys: Seppo Lehtinen
Kylätoimikuntien edustajat ja ranta-asukkaat: Eero Hämäläinen ja Aaro Puhakka.

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen muistio

Ohjausryhmän puheenjohtaja Jukka Höytämö avasi kokouksen kello 10. Kokouksen sihteeriksi valittiin Jukka Nykänen.

Edellisen kokouksen muistiosta ei ollut huomioita.

2. Seurantaryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja Höytämö tiedusteli mielipidettä seurantaryhmän koostumuksesta. Todettiin, että kaikki oleelliset tahot ovat hyvin edustettuina. Seurantaryhmän jäseneksi pyydetään lisäksi mukaan Kyösti Ikonen, joka oli mukana myös koko ohjausryhmätyöskentelyn ajan.

3. Suositusten tarkastelu ja toimenpiteiden toteutussuunnitelman laatiminen

Jukka Höytämö pyysi seurantaryhmää määrittelemään, mistä ajankohdasta suositusten toteutumisen arvioiminen aloitetaan. Seppo Lehtinen ehdotti las-

kennan aluksi vuotta 2007, mikä hyväksyttiin: ensimmäinen kokonainen vuosi suositusten vahvistamisen jälkeen. Keskusteltiin myös sopivasta vertailujaksosta, mikä nyt on määritelty välille 1980-2005. Erik Mälkki kysyi, miten vertailujakso tulee muuttumaan ajan kuluessa, sillä tuskin 15 vuoden kuluttua käytetään samaa vertailujaksoa. Jukka Höytämö totesi, että vertailujakso on helppo laskea halutulla tavalla.

Seurantaryhmä keskusteli suositusten täytäntöönpanosta ja siitä, miten poikkeukset esimerkiksi sovitusta vedenkorkeuksista lasketaan ja huomioidaan. Jukka Höytämö ehdotti, että kirjataan epäonnistumisten lukumäärät (kerta/10 vuotta) alkuperäisen suunnitelman mukaisesti, mutta suhteutetaan laskenta harkinnanvaraisesti luonnonoloihin (esim. useat peräkkäiset tulvavuodet). Höytämö kertoi, että Olli-Matti Verta SYKE:stä on määrittelemässä mallia, joka arvioisi suositusten täytäntöönpanon onnistumista. Veikko Palmu muistutti, että suositukset astuivat voimaan elokuussa 2006.

Jukka Höytämö totesi, että Pohjois-Karjalan ympäristökeskus tulee jatkossa huomioimaan Koitereen säännöstelyn suositukset omassa toiminnassaan entistä terävämmin. Tämä tarkoittaa suositusten toteutumisen valvontaa.

Suosituksen toteutuminen päätettiin käsitellä suosituskohtaisesti:

Suosituksset 1-4 eli vedenkorkeuksiin liittyvät suositukset

Pohdittiin yhteisesti viimeisen vuoden ajan poikkeuksellisia vedenkorkeuksia ja Lylykosken pohjapadon kuntoa. Janne Kärkkäinen totesi, että pohjapadon kunnostamiseksi on tehty Itä-Suomen ympäristölupavirastoon lupahakemus ja itse työ alkaisi aikaisintaan keväällä 2008. Padon kunnostaminen nostaa alivesiä noin 10 cm. Eero Hämäläinen tiedusteli mahdollisuutta rakentaa pohjapato myös Mekrijärven lähelle. Janne totesi, ettei hankkeella ole toteutumisen edellytyksiä, koska pohjapato vaikuttaisi Venäjän puolelle asti.

Vattenfall Oy:n edustajat totesivat, että poikkeukselliset vedenkorkeudet ovat aiheutuneet kahden tekijän summana, mitä ovat säiden lisäksi meneillään ollut koneistoremontti. Vesistöennusteet odottivat kesälle vettä, mutta sitä ei siinä mitassa tullutkaan. Janne Kärkkäinen kommentoi, että poikkeukselliset vuodet ovat hyviä aiheita käsiteltäviksi seurantaryhmän kokouksissa; jos poikkeusvuosia tulee paljon, on syytä miettiä korjaus voimassa oleviin suosituksiin. Toivo Korhonen lisäsi, että poikkeusvuosien aikana korostuu toimiva tiedottaminen.

Suosituksset 5 ja 6 eli rantojen suojaus sekä kantojen ja muun puuaineksen poisto

Suosituksen osalta vuosi oli mennyt suunnitelmien mukaan. Jukka Höytämö kertoi, ettei ympäristökeskukselle ole tullut huomautuksia rantoihin liittyen. Erik Mälkki kertoi, että Mika Kinnunen ja Empower Oy ovat toteuttaneet suojauksia onnistuneesti. Veikko Palmu lisäsi, että kaatumaisillaan olevien puiden poistossa on huomioitu suosituksen ohje eli puita on kaadettu hieman kauempaa vyöryvän törmän takaa. Tällä pyritään estämään törmää suojaavan turvepatjan repeytyminen puiden kaatuessa.

Janne Kärkkäinen kertoi, että Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen rantasuojauksen valvoja oli kritisoinut julkaistun kehittämishankkeen loppuraportin tekstiä, koska siinä ei oltu mainittu, että erillisen rantasuojausluvan tarve on selvitettävä kohdekohtaisesti ja valvoja tarkistaa aina korjauksen laillisuuden. Janne täsmensi, että erillisten lupien vaatimus koskisi lähinnä massiivisia rantasuojauksia, jotka on koettu ongelmallisiksi.

Suositus 7 eli rantojen siivous

Toivo Korhonen kertoi, että Koitereen kalastusalue on suunnitellut virkistysalueiden siivousta kesäkuun alussa. Tällöin käytäisiin puhdistamassa mm. leiripaikkojen ympärykset. Seppo Lehtinen kertoi, että Lammassaaren hoito- ja käyttösuunnitelmassa korostetaan omatoimisen jätteiden käsittelyn merkitystä. Pohdittiin, että opastaulut ovat hyvä keino tiedottaa siivon retkeilyn tärkeästä merkityksestä yleiselle viihtyvyydelle.

Suositus 8 eli kalakantojen hoito ja kalastus

Ari Leskelä mainitsi, että edellinen talvi oli kalastolle suotuisa: kevätkuoppa oli pieni ja jääpeite ohut. Keväällä tehdään poikasnuottaus, jolloin saadaan tietoa mm. siian ja muikun kannantihydydestä. Toivo Korhonen kertoi, että kalastustiedustelut ja nuottaukset pitävät tiedot kalastosta ajan tasalla ja samalla vertailtavuus aiempiin tutkimuksiin säilyy.

Suositus 9 eli veneväylien ja karikoiden merkitseminen

Pohjois-Karjalan ympäristökeskus aloittaa aiemmin päätettyjen veneväylien mittaamisen elokuussa 2007. Väylien merkitseminen pyritään tekemään vuonna 2008. Vastuutahoiksi on sovittu PKA ja Ilomantsin kunta.

Seppo Lehtinen ehdotti, että aiemmin kaavailtua uutta veneilyreittiä hieman oikaistaisiin. Jukka Höytämö kehotti Seppoa lähettämään suunnitelmansa Pohjois-Karjalan ympäristökeskukseen, jolloin ehdotus tulee huomioiduksi reitien tarkemmassa suunnittelussa.

Suositus 10 eli kalastus ja veneilykartan uusintapainos

Toivo Korhonen sanoi, että vanha kartta on loppunut ja uusi saadaan aikaisintaan veneilykaudelle 2008, jos rahoitus saadaan toivotulla tavalla järjestetyksi. Myös suunniteltujen lisäreittien tulee olla vahvistettuja ja käyttökunnossa ennen kartan uusintapainosta.

Suositus 11 eli vedenkorkeuksien yleisöasteikoiden perustamisen

Todettiin, että Pohjois-Karjalan ympäristökeskus tekee valmistelevan työn vaunuporakoneella ja maahan juntattuun profiiliputkeen kiinnitetään asteikko osoittamaan kesäajan vedenkorkeudet. Toteutusaikatauluksi on kaavailtu kesää 2007. Puhesyntetisaattorin osalta suositus on jo toteutettu. Kokouksessa syntetisaattoria testattiin soittamalla numeroon 013-777045, ja päivän vedenkorkeus saatiin selville. Vattenfallilta todettiin, että puhesyntetisaattorin käyttönotosta on jo tiedotettu lehdessä.

Suositus 12 eli virkistyskäytön ohjaus

Keskusteltiin erityisesti Lammassaaren laiturista, mitä vaivaa vedenkorkeuden vaihtelu, ja se on myös ongelmallinen ankkuroida tukevasti paikalleen. Todettiin, että Pohjois-Karjalan ympäristökeskus laatii Lammassaaren hoito- ja käyttösuunnitelman kesällä 2007, jossa virkistyskäytön ohjausta ja alueen palveluvarustusta käsitellään yksityiskohtaisesti.

Suositus 13 eli tiedottaminen

Jukka Höytämö kertoi, että Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksessa on laadittu viestintäsuunnitelman luonnos. Ohjausryhmää pyydettiin kommentoimaan viestintäsuunnitelmaa.

Toivo Korhonen kertoi, että kalastustiedustelu pyritään toteuttamaan vuoden 2007 osalta ensi vuonna. Koitereen kalastusalue on tuottanut myös Kalaan Ilomantsiin oppaan, jossa tiedotetaan myös säännöstelystä ja sen kehittämisestä.

Suositus 14 eli suositusten täytäntöönpanon ja vaikutusten seuranta

SYKE kehittää mittaristoa vedenkorkeuksien arviointiin. Mittaristo esitellään alustavasti jo syksyn kokouksessa.

Suositus 15 eli vesiluonnon tilan seuranta

Heikki Pönkkä totesi, että jos linnustoselvityksiä tehdään suunnitelman mukaan kerran viidessä vuodessa, tulos on huonompi kuin jos tehtäisiin sovellettu saaristolaskenta joka vuosi. Päätettiin, että linnuston seurantaa kehitetään Heikin esittämään suuntaan. Keskustelussa tuli ilmi huoli riistalintulajien paittio, kun linnustoselvityksissä arvioidaan lähinnä kuikkaa ja muita suojelullisesti merkittäviä lajeja. Heikki täsmensi, että suojelullisesti merkittävät lajit, esimerkiksi kuikka, ovat hyviä indikaattoreita myös metsästettävillä lajeilla.

Suositus 16 eli laajennettu vedenlaadun seuranta

Todettiin, että suositus huomioiden on lahtialueilta jo otettu näytteitä ja vedenlaadun arvioimismenetelmää on kehitetty. Seurantaryhmällä ei ollut käynnistyneistä toiminnasta huomauttamista.

Suositus 17 eli säännöstelysuositusten vaikutukset alapuoliseen vesistöön

Jukka Höytämö kertoi Siikavaaran tien ongelmista, kun Ala-Koitajokeen juoksetetaan runsaasti vettä. Vesi voi tuolloin virrata tien yli alimitoitettun sillan kohdalta. Paikalliseen tiehoitokuntaan tullaan ottamaan yhteyttä tilanteen selvittämiseksi.

Suositus 18 eli selvitys Koitereen muikkukannoista

Toivo Korhonen kertasi, että keväällä 2007 toteutetaan poikasnuottaus siian ja muikun poikastuoton arvioimiseksi.

Suositus 19 eli kalojen elohopeapitoisuuden tutkimus ja seuranta

Todettiin, että elohopeapitoisuuden tutkimus ei ole ajankohtaista. Seuraavat elohopeaselvitykset toteutetaan yhteistyössä tutkija Hannu Huuskosen kanssa (Ekologian tutkimusinstituutti, Joensuu).

Suositus 20 eli selvitys veden nousemisesta jäälle

Päätettiin, että talvi 2007-2008 olisi ensimmäinen havainnointivuosi. Havainnoijina käytettäisiin esimerkiksi Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen leväseurannan henkilöitä tai kalatalouspuolen toimijoita. Janne Kärkkäinen totesi, että Pohjois-Karjalan ympäristökeskus laatii havainnointiohjeet ja koordinoi työn edistymistä. Toivo Korhonen toimisi yhdyshenkilönä kalastusalueen toiminnan osalta.

Suositus 21 eli selvitys tulvavesien padottamisen vaikutuksista
Todettiin, että tämä suositus ei ole vielä ajankohtainen.

Suositus 22 eli muut mahdolliset lisäselvitykset ja tutkimukset
Tällä hetkellä ei ole tarvetta muille lisäselvityksille.

4. Seuraava kokous

Seuraava seurantaryhmän kokous pidetään 5.9.2007 klo 10 paikkanaan Ilomantsin kunnantalon kokoushuone Sampola.

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Jukka Höytämö päätti kokouksen kello 12.40.

Joensuussa 10.8.2007

Jukka Nykänen
Sihteeri

Janne Kärkkäinen